

NUMER 4/2019

PANORAMA

Uniwersytetu Trzeciego Wieku Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie

SGH

Szkoła Główna
Handlowa
w Warszawie

W numerze:

**JAKĄ CHOINKA NA
BOŻE NARODZENIE?**

**SZKOLENIA
PRAWNE**

Program OPS

Obywatelski
PARLAMENT
Seniorów

Obywatelski Parlament Seniorów – ogólnopolska reprezentacja populacji osób starszych w Polsce

V sesja plenarna Obywatelskiego Parlamentu Seniorów, 1 października 2019 r. stanowi nowe otwarcie na strategię i reprezentację polskich seniorów na lata 2019-2022.

W OPS reprezentowane są wszystkie środowiska osób starszych – Uniwersytety Trzeciego Wieku, Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Związek Kombatantów, gminne, powiatowe i wojewódzkie rady seniorów, organizacje pacjenckie, kombatanckie, konsumenckie, organizacje zrzeszające osoby niepełnosprawne, federacje oraz związki różnych formacji służb mundurowych, organizacje kobiece, związki regionalne i towarzystwa kulturalne zrzeszające seniorów.

W skład delegatów III kadencji weszli także przedstawiciele Dzielnicowych Rad Seniorów w Warszawie.

Delegaci V sesji przyjęli nowy Regulamin organizacyjny OPS, zawierający daleko idące zmiany w stosunku do poprzednio obowiązującego w I i II kadencji, podsumowali dorobek dwóch poprzednich kadencji, wybrali nowe Prezydium i osoby zaufania publicznego, wyznaczyli strategię i ramowy program działania.

Na pierwszym plenarnym posiedzeniu Prezydium OPS ukształtowało się w składzie:

Imię i nazwisko	Funkcja
Lewkowicz Krystyna	Przewodnicząca
Tomczak Zbigniew	I zastępca Przewodniczącej
Knyba Ludwik	Zastępca Przewodniczącej
Brewczyńska-Florczak Ewa	Zastępca Przewodniczącej
Frankiewicz Irena	Członek Prezydium
Kołodziejczak Ewa	Członek Prezydium
Ozga Krystyna	Członek Prezydium Pełnomocnik ds. kontaktów z Parlamentem

Za główną misję OPS przyjęto **dalszą konsolidację środowisk senioralnych** w Polsce i zabicie o ich prawa i pozycje w społeczeństwie.

Do priorytetowych zadań zaliczono:

- przegląd ustawodawstwa dot. osób starszych i wykazanie inicjatywy w kierunku ich nowelizacji zgodnie z interesem i oczekiwaniami osób starszych,
- uzyskanie dla Obywatelskiego Parlamentu Seniorów umocowania prawnego oraz systemowego finansowania,
- tworzenie kolejnych, poza siedmioma funkcjonującymi, delegatur regionalnych OPS,
- zwiększenie obecności i aktywności OPS w mediach i przestrzeni publicznej i szeregu innych dot. kreowania polityki senioralnej, w tym zagadnień ochrony zdrowia, opieki nad osobami niesamodzielnymi, przeciwdziałania przemocy i dyskryminacji ze względu na wiek oraz szeroko rozumianego bezpieczeństwa.

Postulatem, który urósł niemal do rangi racji stanu polskich seniorów, jest powrót sesji plenarnej OPS do Sali Posiedzeń Sejmu RP.

Prezydium OPS podjęło już w tej sprawie stosowne działania występując do nowego Prezydium Sejmu i Senatu RP wybranego w wyborach 2019 r, a także stawiać będzie ten problem na posiedzeniach Komisji Polityki Senioralnej.

cd. na następnej stronie

Uwaga! Delegaci OPS akredytowani na V sesję sprawozdawczo-wyborczą, którzy nie przybyli na obrady, nie złożyli usprawiedliwienia i nie dokonali aktu ślubowania – zgodnie z postanowieniami Regulaminu nie nabyli statusu delegata OPS.

Procedura utrzymania mandatów delegatów OPS przez osoby nieobecne na sesji sprawozdawczo-wyborczej określona jest w Regulaminie organizacyjnym OPS.

Stosowne oświadczenia delegatów w tej sprawie przyjmowane są najpóźniej do 15 grudnia 2019 r. Po tym terminie osoby te zostaną skreślone, a na ich miejsce, w skład delegatów OPS, zostaną powołane osoby z listy rezerwowej.

Te i inne naturalne okoliczności spowodowały, że w składzie OPS pojawiły się wolne mandaty delegatów.

Zapraszamy sympatyków i chętnych do zaangażowania się w realizację misji OPS do grona kandydatów na delegatów, a organizacje senioralne do udzielenia im rekomendacji.

Wzór Deklaracji zgłoszeniowej znajduje się w Regulaminie OPS, przyjętym przez delegatów sesji plenarnej i publikowanym w Biuletynie OPS.

Wszystkie dokumenty znajdują się na stronie www.parlamentseniorow.pl, a korespondencję prosimy kierować na adres **biuro@parlamentseniorow.pl**.

Delegaci powołani w takim trybie będą mogli złożyć ślubowanie na piśmie lub na posiedzeniu plenarnym Delegatury Regionalnej.

Z pozdrowieniami
Krystyna Lewkowicz
Przewodnicząca Prezydium OPS III Kadencji

Komisje IX kadencji Sejmu RP |

SEJM RP IX KADENCJI POWOŁAŁ STAŁE SEJMOWE KOMISJE

Dla Polskich seniorów szczególnie ważne są dwie.

Komisja Polityki Senioralnej

W komisji polityki senioralnej pracować będzie 15 posłów: 8 przedstawicieli PiS; 4 przedstawicieli KO; 2 przedstawicieli Lewicy; 1 przedstawiciel KP-PSL-Kukiz'15.

Prezydium Komisji ukształtowało się w składzie: Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS) oraz czterech zastępców przewodniczącego. Na razie wybrano troje wiceprzewodniczących, będą nimi: Michał Szczerba (KO), Lidia Burzyńska (PiS) i Sławomir Zawislak (PiS). Pozostaje jeszcze wakat na jedno stanowisko wiceprzewodniczącego komisji.

Jednym z ustaleń nowego Prezydium Obywatelskiego Parlamentu Seniorów jest aktywna obecność min. dwóch przedstawicieli Prezydium na każdym posiedzeniu Komisji Polityki Senioralnej.

Prezydium wybrało nawet Pełnomocnika ds. kontaktów z Parlamentem Panią Krystynę Ozga, członka Prezydium OPS, była posłanką na Sejm RP.

Komisja Polityki Społecznej i Rodziny

W komisji polityki społecznej i rodziny pracować będzie 33 posłów: 17 przedstawicieli PiS; 9 przedstawicieli KO; 4 przedstawicieli Lewicy; 2 przedstawicieli KP-PSL-Kukiz'15, 1 przedstawiciel Konfederacji. Przewodniczącą została wybrana Magdalena Bieja.

Na ręce obydwu przewodniczących sejmowych komisji zostały przesłane dokumenty konstytuujące OPS, Deklaracja programowa wraz z pismem oferującym współpracę Prezydium Obywatelskiego Parlamentu Seniorów oraz wnioskiem o wsparcie ze strony Komisji w realizację postulatów i programu działania środowisk senioralnych, sformułowanych zarówno w dokumentach programowych OPS jak i III wielkiego Kongresu Uniwersytetów Trzeciego Wieku.

Ustawa o Solidarnościowym Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych (SFWON) weszła w życie 1 stycznia 2019 r.

Celem tego funduszu jest przede wszystkim wsparcie społeczne, zawodowe, zdrowotne i finansowe osób niepełnosprawnych. Poselski projekt nowelizacji przewiduje, że środki ze SFWON będą mogły być przeznaczane także na rzecz emerytów i rencistów. Z tego powodu autorzy projektu zaproponowali zmianę nazwy funduszu na "Fundusz Solidarnościowy".

O jakie świadczenia chodzi?

Projekt przewiduje, że ze środków Funduszu będzie mogło być finansowane jednorazowe roczne świadczenie pieniężne dla emerytów i rencistów (np. tzw. 13. emerytury) wraz z kosztami jego obsługi. Z Funduszu finansowane mają być także renta socjalna i zasiłek pogrzebowy, który przysługuje w razie śmierci osoby pobierającej rentę socjalną (obecnie są one finansowane z budżetu państwa).

"Finansowanie tych świadczeń: jednorazowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów oraz renty socjalnej i zasiłku pogrzebowego, który przysługuje w razie śmierci osoby pobierającej rentę socjalną ze środków Funduszu wpisuje się w cel, jakim jest zapewnienie wsparcia finansowego emerytom i rencistom, jak również sprzyja koncentracji i koordynacji zadań związanych z realizacją ww. świadczeń wypłacanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych i Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, w ramach jednej jednostki sektora finansów publicznych, tj. Funduszu Solidarnościowego" - argumentują autorzy projektu.

W efekcie nowelizacji maksymalny limit wydatków w latach 2019-2028 zwiększyłby się z prawie 23,7 mln zł do 31,8 mln zł (z części 44 - zabezpieczenie społeczne).

Zgodnie z projektem w 2019 r. środki na refundację tzw. trzynastych emerytur i rent z 2019 r. wypłacone z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych są kosztami Funduszu. Tym samym Fundusz przekazuje do FUS środki na refundację tego świadczenia. Minister finansów wpłaci do Funduszu Rezerwy

Demograficznej pieniądze z budżetu państwa za-blokwane w części dotyczącej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Funduszowi natomiast zostanie udzielona pożyczka w kwocie do 9 mld zł z Funduszu Rezerwy Demograficznej.

Zgodnie z projektem większość przepisów nowelizacji miałyby wejść w życie 1 stycznia 2020 roku.

Co stanowi przychody Funduszu?

Źródłem przychodów Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych jest przede wszystkim obowiązkowa składka stanowiąca 0,15 proc. podstawy wymiaru składki na Fundusz Pracy, a także danina solidarnościowa od dochodów osób fizycznych - w wysokości 4 proc. od nadwyżki dochodów powyżej miliona złotych za rok podatkowy (suma dochodów będzie pomniejszana o zapłacone składki na ubezpieczenia społeczne). Pierwszy raz daninę najbogatsi podatnicy zapłacą w 2020 roku od dochodów uzyskanych w 2019 roku.

Co na to zainteresowani?

Bez wątplenia, los osób niepełnosprawnych i niesamodzielných, a także opiekujących się niepełnosprawnymi dziećmi lub dorosłymi członkami rodziny jest nie do pozazdroszczenia, więc Państwo powinno uczynić wszystko aby zapewnić im warunki do godnego życia, opieki, rehabilitacji, a także specjalne programy aktywizacji zawodowej.

Pora na poważną debatę nad długofalowym programem kształceniem profesjonalnych opiekunów osób niesamodzielných oraz nad pakietem wsparcia, w tym urlopami wytchnieniowymi, bonami społecznymi i innymi dodatkowymi uprawnieniami pracowniczymi dla opiekunów, którzy muszą łączyć pracę zawodową z opieką.

Różne analizy społeczno-ekonomiczne wskazują, iż osoby niesamodzielne najlepiej czują się w rodzinnym domu, a zarazem opieka domowa jest znacznie tańsza niż miejsce w placówkach instytucjonalnych.

Na równi z finansowaniem nowych miejsc w ośrodkach stacjonarnego pobytu, wspomagajmy rodziny, które gotowe są same ponosić trudy opieki nad bliskim niepełnosprawnym. Każda forma wsparcia czy to finansowa czy rzeczowa jest cenna.

Nieco inaczej postrzegają problem dodatkowych wydatków osoby, które prowadzą nadal aktywne życie, angażują się w pracę społeczną, wolontariat, chcą nadal korzystać z programów edukacyjnych, wykazywać aktywność obywatelską, mają za sobą długoletni staż pracy, a wypracowana emerytura stanowi pochodną uzyskiwanych w czasie zatrudnienia zarobków.

Tzw. „trzynastka” dla emerytów i rencistów wywołała w społeczeństwie bardzo żywe reakcje i dyskusje. To, że była to przysłowiowa kielbasa wyborcza wobec ogromnej, blisko 9. milionowej rzeszy osób starszych, to dla wszystkich było oczywiste. Mniej oczywiste i jednoznaczne były już reakcje zainteresowanych.

Kilkaset złotych ekstra każdemu emerytowi się przyda, to rzecz bezdyskusyjna, jednak wypłaty te i ich jednakowa dla wszystkich kwota, budzą w adresatach świadczenia bardzo zróżnicowane, często także bardzo emocjonalne reakcje.

- Czy to nagroda za bierność i spolegliwość wobec nieakceptowanych poczynań rządzących, łamanie konstytucji, lekceważenie seniorów? Jałmużna, która ma zamknąć usta najbardziej światłym i aktywnym? - pytają a raczej stwierdzają fakt jedni.

- Mam za sobą 50 lat pracy zawodowej i to wyłącznie na etacie w państwowych firmach, a więc w formie, która obligowała pracodawcę do odprowadzania wszelkich składek społecznych, w tym chorobowych, emerytalno - rentowych, wypadkowych, funduszu dla bezrobotnych i Bóg wie na co jeszcze. Bywało, że stanowiły one 48% zarobku pracownika – pisze do Redakcji Pani Stanisława.

Gdyby państwo uczciwie zarządzało funduszami zgromadzonymi w ZUS, to emeryci nie musieliby czuć się „na łasce społeczeństwa”, a korzystaliby dziś w wypasionego pakietu świadczeń finansowych,

zdrowotnych, turystycznych i rehabilitacyjnych.

Czuję się głęboko zażenowana, wręcz upokorzona, kiedy słyszę, że dziś tyle różnych instytucji musi składać się na moją emeryturę i stanowi ona takie wyrzeczenia dla wielu aktualnie pracujących ludzi.

Czy mam im za to być wdzięczna, że po 50 latach uczciwej pracy otrzymuję skromne świadczenia ledwie starczające mi na godne życie, do jakiego przywykłam, na leki, opłaty itp. potrzeby? Gdzie podziały się miliony złotych odprowadzone w tym czasie z moich wynagrodzeń?

Ja przynajmniej nie tylko nie mam długów, a ponadto mam własne mieszkanie, działkę, samochód i parę groszy na czarną godzinę.

Z niepokojem patrzę natomiast na los moich dzieci, wnuków i innych młodych ludzi. Czego oni się dorobią, jaką będą mieli na starość emeryturę, skoro mają za sobą okresy bezrobocia, pracy na czarno, zatrudnienia na umowach cywilno-prawnych itp.

Pozostaje im czekać na śmierć swoich bliskich aby odziedziczyć to, czego swoją pracę nie są w stanie osiągnąć.

Póki co, bardzo proszę o nie robienie mi żadnych grzeczności, a tym bardziej łaski. Nie uszczęśliwia mnie wypłacenie mi raz w roku jednorazowej jałmużny, która pozwala na zakup najtańszej pralki.

Skoro tyle się mówi o solidarności i partycypacji, to poziom emerytur i rent, a także sukcesywna ich waloryzacja powinny być zapewnione ustawowo, wrastać adekwatnie do wzrostu wynagrodzeń w całej gospodarce, a przede wszystkim niwelować inflację koszyka dóbr i usług najczęściej nabywanych przez osoby starsze, takich jak żywność, leki, usługi rehabilitacyjne, świadczenia komunalne itp.

Żądam godnej emerytury wypłacanej z wypracowanych przeze mnie środków.

To bowiem są nasze oszczędności, a nie łaska rządzących.

Opr. Florian Kott

Szkolenia prawne dla Warszawiaków

Z zadowoleniem i uznaniem informujemy o nowej inicjatywie warszawskiego samorządu adresowanej do Warszawiaków.

Dziekan Okręgowej Rady Adwokackiej w Warszawie adw. Mikołaj Pietrzak i Prezydent m. st. Warszawy Rafał Trzaskowski podpisali list intencyjny o współpracy z zakresu edukacji prawnej mieszkańców stolicy.

Partnerem tej bardzo cennej inicjatywy zostało Ogólnopolskie Porozumienie Uniwersytetów Trzeciego Wieku.

- Biorąc pod uwagę, iż zarówno w Deklaracji programowej V sesji Obywatelskiego Parlamentu Seniorów jak i przyjętej przez III Wielki Kongres Uniwersytetów Trzeciego Wieku strategii dla tego środowiska zostało wpisane zadanie przeglądu stanu prawnego dotyczącego osób starszych i wyspecyfikowanie pożądanych zmian w przepisach tego obszaru, to inicjatywa pomocy ze strony tak kompetentnego organu jak Okręgowa Rada Adwokacja w Warszawie jest dla sprawy niezwykle cenna – mówi Krystyna Lewkowicz Prezes OP UTW.

Jesteśmy na etapie poszukiwania najbardziej efektywnej formy i tematów współpracy jak również mamy nadzieję pozyskać do realizacji tego zadania kolejnych partnerów, m.in. w Sejmie i Senacie RP. Lobbować będzie myteż nowelizację ustaw wśród osób i podmiotów, które pomogą zainicjować lub wesprą proces zmian legislacyjnych.

Fundacja OP UTW włączy się zarówno w koncepcję programową jak i organizację spotkań.

Realizując ten plan, w dniu 20 listopada br. tj. w Dniu Seniora w CENTRUM AKTYWNOŚCI MIĘDZYPOKOLENIOWEJ ul. NOWOLIPIE 25B odbył się **I warsztat dla seniorów. Uzgodniono, iż tematyka pierwszego warsztatu obejmować będzie pożądane zmiany w Ustawie o osobach starszych z 11 września 2015 roku.** Prowadził go adw. Michał Fertak - rzecznik prasowy Okręgowej Rady Adwokackiej w Warszawie. Wprowadzenie do dyskusji przygotowała Krystyna Lewkowicz

Ustawa o osobach starszych, to pierwsza w historii polskiego prawodawstwa ustawa traktująca w sposób kompleksowy o problemach osób starszych w Polsce, obligująca rząd do stałego monitorowania sytuacji seniorów w podstawowych obszarach ich życia, a także publikowania rocznych raportów w tym zakresie. Miała charakter pionierski, stąd jej ramowy, ogólny charakter. Sytuacja w polityce senioralnej jest dynamiczna i po 4 latach obowiązywania, ustawa wymaga uaktualnienia i uzupełnienia zwłaszcza, że zaniechano wydania do niej niezbędnych rozporządzeń wykonawczych, na które liczyli jej autorzy.

Już brzmienie Art. 1. a mianowicie: „*Ustawa określa zakres monitorowania i przedstawiania informacji o sytuacji osób starszych, podmioty uczestniczące w realizacji tego zadania oraz źródła jego finansowania*”

budzi niedosyt, bowiem ustawa o osobach starszych powinna regulować szerszy katalog spraw niż jedynie monitorowanie ich sytuacji.

Informacja, zwłaszcza statystyczna, to za mało, bowiem niewiele z niej wynika. Odbiorcy tego dokumentu oczekują oceny, diagnozy, a nie suchej informacji.

Dla Autorów ustawy „informacja” nie jest celem, a jedynie środkiem do dokonania oceny stopnia zaspokojenia potrzeb w danej dziedzinie.

Kolejne obszary koniecznych modyfikacji ustawy to:

Art. 2. Monitorowanie sytuacji osób starszych jest prowadzone przez organy administracji publicznej, państwowe jednostki organizacyjne oraz inne organizacje zaangażowane w kształtowanie sytuacji osób starszych (podkreślenie pochodzi od Redakcji).

Bardzo słusznie włączono organizacje pozarządowe do obowiązku monitorowania sytuacji osób starszych, bowiem mają one cenny walor, jakim jest bezpośrednia styczność z grupą docelową umożliwiającą np. badania ankietowe, wywiady środowiskowe itp.

Nieporównywalna jest jednak ich sytuacja ekonomiczna i kadrowa (utrzymują się często jedynie ze składek członków, nie posiadają profesjonalnych biur analiz, biur prawnych, a nawet etatowych radców prawnych itp.), a więc obarczenie ich takim obowiązkiem na równi z organa-

mi administracji i państwowymi jednostkami organizacyjnymi wymaga dalszych postanowień w przedmiocie wsparcia finansowego i logistycznego organizacji chcących zaangażować się w taki monitoring, ze strony rządu lub resortu wiodącego czyli MRPiPS.

Art. 4. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

1) osoba starsza – osoba, która ukończyła 60. rok życia.

Wzrost poziomu i warunków życia, w tym opieki medycznej i opieki socjalnej powoduje, że osoby starsze nie tylko dłużej żyją ale ich aktywność zawodowa, społeczna, obywatelska i rodzinna zdecydowanie się wydłuża.

Czy zatem definicja osoby starszej określonej przez ustawę jako mającej min. 60 lat nie powinna podlegać modyfikacji, np. do 65 lub 70 lat?

Jakie skutki społeczne i ekonomiczne miałyby taka decyzja?

Czekamy na Państwa opinie w powyższych sprawach.

Już pierwszy warsztat pozwolił na wyspecyfikowanie szerokiego katalogu spraw, które powinny być przedmiotem nowelizacji.

W postulatach środowisk senioralnych podnoszono m.in:

- zasadność powołania organu rządowego (Pełnomocnika) ds. seniorów, zobligowanie go do koordynowania niespójnych często lub dublujących się działań różnych resortów regulujących sprawy osób starszych, prowadzenia

badań i dialogu ze środowiskami senioralnym, a zarazem nadanie mu wysokich kompetencji w zakresie inicjowania zmian i stanowienia prawa,

- wyartykułowania prawa seniorów do posiadania ogólnopolskiego przedstawicielstwa mającego wpływ na politykę senioralną rządu, prowadzącego dialog, przekazującego postulaty środowiska z terenu, z jednocześnie obowiązkiem jego wspierania przez Parlament oraz wskazaniem źródła finansowania niezbędnych kosztów funkcjonowania,
- elastycznego podejścia dla wieku uprawniającego do emerytury, aby zapewnić ścieżki kariery lub niezbędnego przekwalifikowania osób starszych, zwłaszcza w zawodach, w których nawet wiek 60 lat jest za wysoki, jak np. tancerze, przedszkolanki, operatorzy urządzeń, obsługa których wymaga bardzo wysokiej kondycji psychofizycznej, itp.
- zachęt dla pracodawców aby byli zainteresowani tworzeniem stanowisk pracy dla chcących pracować osób starszych, w tym kontynuowania zatrudnienia mimo osiągnięcia ustawowego wieku emerytalnego;
- stworzenia mechanizmów wsparcia dla organizacji pozarządowych tworzących miejsca pracy. Mają one ogromne zapotrzebowanie na doświadczoną, wysokokwalifikowaną kadrę, lecz brakuje im środków na ich zatrudnienie. Dotyczy to

ekspertów finansowych, prawniczych, menedżerów i wielu innych.

W/w zagadnienia powinny być uregulowane właśnie w tej ustawie.

Kolejne spotkania doprecyzować będą propozycje zapisów nowelizacji.

Realizatorzy tej inicjatywy otwarci są na potrzeby w zakresie uzupełnienia wiedzy prawniczej Warszawiaków, toteż proszą o zgłaszanie zagadnień, których omówienie wynika z żywotnych interesów osób starszych oraz wskazanie przepisów prawnych, jakie Państwa zdaniem wymagają pilnych zmian.

W roboczym programie kolejnych spotkań z prawnikami mamy sprawy umowy dożywocia, hipoteki odwróconej, przemocy domowej, nadzoru nad prywatnymi domami stacjonarnej opieki, przestępstwa na szkodę konsumentów - seniorów, dyskryminacji w służbie zdrowia ze względu na wiek, a także problemy prawne związane z prowadzeniem organizacji pozarządowych, np. Fundacji itp.

Korespondencje w w/w sprawach prosimy kierować:

Krystyna Lewkowicz
Fundacja OP UTW
Klewkowiczoputw@gmail.com

Magdalena Bodnari
Biuro Prasowe Okręgowej Rady Adwokackiej w Warszawie
m.bodnari@ora-warszawa.com.pl

Piotr Drzewiecki – pierwszy prezydent niepodległej Warszawy

Piotr Drzewiecki działalność w miejskiej administracji rozpoczął 6 sierpnia 1915 r., a więc już w dzień po opuszczeniu Warszawy przez Rosjan. Został wówczas burmistrzem, tj. zastępcą księcia Zdzisława Lubomirskiego – prezydenta Warszawy, a po przejściu Lubomirskiego do Rady Regencyjnej – 23 października 1917 r., przejął po nim prezydenturę stolicy. Pełnił tę funkcję w okresie szczególnie ciężkim. Wokół szalała pierwsza wojna światowa, a później nawała bolszewicka. Rosjanie opuszczając nasze miasto zrabowali, co dało się zrabować, a co nie dało się wywieźć – zniszczyli. Niemcy – kolejni okupanci rekwirowali wszystko, co było im przydatne. W mieście przebywały tysiące uciekinierów z innych ziem. Dramatycznie brakowało żywności i opału. Ze względu na niemieckie rekwizycje prawie zamarła działalność gospodarcza. Brakowało wszystkiego!

Piotr Drzewiecki sprostał wyzwaniu. Zrobił dla stolicy więcej, niż można było oczekiwać w zaistniałej sytuacji. Pomimo nacisków niemieckich władz okupacyjnych,

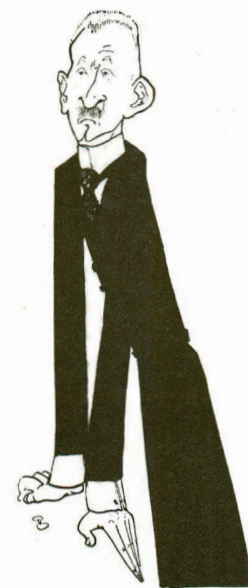
nie pozwolił aby na warszawskim Ratuszu pojawiła się niemiecka flaga. Za jego czasów Warszawa prawie trzykrotnie zwiększyła swoje terytorium. Uruchomiony został polski Uniwersytet Warszawski i polska Politechnika Warszawska, a także kilka innych wyższych szkół. 3 maja 1916 r. Drzewiecki zorganizował gigantyczną manifestację ludności w rocznicę uchwalenia wiekopomnej Konstytucji, ale także kilka innych, m.in. pod Olszynką Grochowską.

W połowie sierpnia 1920 r. dowodzący Armią – Nikołaj Sologub wystosował do Prezydenta Warszawy ultimatum w sprawie poddania miasta. Napisał m.in.: **„Jeżeli się Pan nie zgodzi na moją propozycję, pociągnie to za sobą wzięcie Warszawy szturmem ze wszystkimi następstwami takowego. Wina spadnie w całości na Pana. Odpowiedzi oczekuję w ciągu 12 godzin”**. Drzewiecki nie uległ szantażowi, chociaż losy bitwy warszawskiej ciągle się ważyły, a bolszewicy byli w odległości ok. 10 km od Warszawy.

Patrząc z perspektywy realiów III RP szczególnie zdumiewa, że Drzewiecki, a więc kierownik miejskiej administracji przeznaczył całe swoje prezydenckie wynagrodzenie (za okres od 05.08.1915 do 07.02.1917) na stworzenie funduszu, z którego miano premiować pracowników „Ratusza”, którzy wyróżniali się w usprawnianiu pracy tejże administracji.

Zdumiewa fakt, iż po ustąpieniu Drzewieckiego ponad sześć tysięcy osób złożyło swój podpis

pod podziękowaniami za jego prezydenturę oraz złożyło datki na fundusz jego imienia, który służył „krzewieniu idei gospodarczego rozwoju narodu i państwa polskiego”. Jeszcze bardziej zdumiewa fakt, iż w latach 1930 – 1937 Piotr Drzewiecki sprawował funkcję przewodniczącego Komisji Planu Regionalnego Warszawy. Należy podkreślić, że chociaż był „byłym”, to nadal miał wielkie uznanie w warszawskim Magistracie, a kolejni Prezydenci nie traktowali go jako wroga, o którym pamięć trzeba unicestwić, ale doceniali jego wiedzę i zaangażowanie w działalność na rzecz naszego miasta. Świadczy o tym, m.in. fakt wydania przez prezydenta Stefana Starzyńskiego, 15 listopada 1938 r., uroczystego obiadu w salach Pałacu Blanka z okazji 50-lecia pracy Piotra Drzewieckiego.

Burmistrz stołecznego miasta Warszawy,
inż. Drzewiecki.

W okresie międzywojennym Drzewiecki wszystkie siły poświę-

cił szeroko rozumianym sprawom gospodarczym, które uważał za najważniejsze dla naszego państwa. Argumentował w sposób bardzo prosty i przekonujący.

Niekiedy jego diagnozy można by uznać niemal za zniewagę. Przykładami mogą być cytaty z prac Drzewieckiego: „Brak jednak u nas zmysłu gospodarczego, ludność polska stroni od trudnej pracy w życiu gospodarczym, wymagającej energii i ryzyka, a przekłada raczej prace na „posadzie” w instytucji publicznej, mogącej zapewnić byt spokojny”.

W innym miejscu: „Wszelki zysk uważany był i jest – na podobieństwo zasad ustroju bolszewickiego – za zjawisko społecznie ujemne, choć dopiero z zysku powstaje oszczędność, a z oszczędności kapitał i majątek”. O przyczynach trudności gospodarczych napisał m.in., że: „...są skutkiem przede wszystkim właściwości polskich: nie ma w Polsce, pozbawionej ideologii ekonomicznej, poszanowania czasu i uznania potęgi oszczędności. Z nieposzanowania czasu wynika ta łatwość, z jaką skraca się czas pracy w Polsce, z jaką chętnie świętuje się w dni, które nigdzie na świecie nie są świętami i z jaką toleruje się powszechnie niepunktualność”. Piotr Drzewiecki, przyczyn występowania wymienionych wcześniej wad, upatrywał w tym: „... iż społeczeństwo polskie, pozbawione przez długie lata samodzielności państwowej i oddalone w skutek tego od udziału w rozstrzyganiu zagadnień ekonomicznych i państwowych, pozbawione jest ideologii ekonomicznej, którą przeniknięte są narody nas otaczające”.

Gospodarka była jego pasją i w tej dziedzinie miał ogromny dorobek. Aby nasze państwo użyśkiwało w gospodarce pozytywne rezultaty, stworzył m.in. kilka

instytucji związanych z nauką organizacją pracy. Aktywnie działał w tym zakresie i utrzymywał stałe kontakty z analogicznymi instytucjami za granicą. Widział i śledził postęp naukowo-techniczny na świecie. Analizował postęp i sprawność gospodarczą poszczególnych państw. W artykule opublikowanym w Kurierze Warszawskim (nr 152 z 5 czerwca 1925 r., s. 4), napisał m.in.: „Ta zwiększająca się sprawność, a szczególnie sprawność groźnego sąsiada, jakim są Niemcy, zmusza nas pod groźą dalszego zastoju i zupełnego zamarcia życia gospodarczego do zastosowania również i w Polsce najnowszych metod pracy, wypróbowanych na zachodzie i stanowiących potężny czynnik obniżenia kosztów produkcji”.

Drzewiecki podziwiał Niemcy i bał się tego państwa. W okresie II wojny światowej, na prośbę Rządu Polskiego w Londynie opracował studium dewastacji przemysłu polskiego przez okupanta i poprzez swego szwedzkiego przyjaciela inż. Svena Normana starał się dostarczyć do Londynu. Na lotnisku warszawskim gestapo aresztowało inż. Normana i przejęło dokumenty obciążające Piotra Drzewieckiego. Został on aresztowany 10 sierpnia 1942 r. Przeżył brutalne przesłuchanie w al. Szucha i na Pawiaku. W październiku 1942 r. został przewieziony do Berlina, gdzie zmarł w tamtejszym więzieniu Spandau 8 grudnia 1943 r. Prochy prezydenta Piotra Drzewieckiego sprowadzone zostały po wojnie przez rodzinę do kraju i uroczystie pochowane 26 marca 1949 r. w rodzinnym grobie na Powązkach.

Mieszkanie prezydenta Piotra Drzewieckiego, ale także jego firma metalurgiczna, mieściło się we własnej kamienicy w Al.

Jerozolimskich 71. Budynek nie zachował się. W drugiej połowie lat 30. XX w., a konkretnie w latach 1936-1937 w Warszawie przy ul. Jaworzyńskiej pod numerem 3-5 powstała obszerna kamienica (raczej dwie kamienice) Piotra Drzewieckiego i Leopolda Wellisza. Autorem projektu był prof. Bolesław Żurkowski (1885-1967), absolwent Akademii sztuk Pięknych w Paryżu. Budynek istnieje do dnia dzisiejszego.

Podwójna kamienica przy Jaworzyńskiej 3-5

Prezydent Piotr Drzewiecki praktycznie nie istnieje w świadomości warszawiaków. Warto podkreślić, iż jego imieniem nazwano w naszym mieście zaledwie niewielką alejkę parkową opodal Hali Mirowskiej, na osi zdemontowanego przed laty pomnika Juliana Marchlewskiego.

Aleja Piotra Drzewieckiego w Warszawie

Lech Królikowski

Konsumencie, nie jesteś sam!

Nieodpłatna pomoc konsumencka

Regionalne
Ośrodki Konsumenckie

ZADZWOŃ 22 299 60 90

Zadanie Upowszechnianie i ochrona praw konsumentów w latach 2019-2020 jest realizowane dzięki finansowaniu ze środków Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

NIEODPŁATNA POMOC PRAWNA DLA KONSUMENTÓW!

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów powierzył zadanie publiczne dwóm organizacjom pozarządowym Fundacji Krajowy Instytut Gospodarki Senioralnej (KIGS) oraz Stowarzyszeniu Aquila (wym. Akwila; dalej Aquila), które wspólnie realizują zadanie pt. *Upowszechnianie i ochrona praw konsumentów w latach 2019-2020* pod hasłem **Konsumencie nie jesteś sam!** Na potrzeby projektu powstała strona **www.dlakonsumenta.pl**, na której znajduje się wykaz ośrodków udzielających nieodpłatnych porad konsumenckich oraz kalendarz wydarzeń z aktywnościami w terenie, a także wzory dokumentów do pobrania i szereg porad.

W ramach zadania publicznego realizowane jest bezpłatne poradnictwo prawne (udzielanie porad prawnych konsumentom osobiście, telefonicznie lub e-mailowo, sporządzanie pism dla konsumentów, w tym pism procesowych i wnio-

sków ADR) **w 10 stałych ośrodkach regionalnych w kraju**. W chwili obecnej ośrodki znajdują się w Busku Zdrój, Częstochowie, Katowicach, Łomży, Olsztynie, Puławach, Siemiatyczach, Tarnobrzegu, Wrocławiu i Zielonej Górze.

Dodatkowo prowadzone są akcje terenowe, czyli bezpłatne porady konsumenckie poza Ośrodkiem oraz akcje edukacyjno – informacyjne w ramach, których pracownicy Ośrodków prowadzą bezpłatne szkolenia z zakresu prawa konsumenckiego.

Jeśli chcą Państwo, abyśmy zorganizowali bezpłatne szkolenie lub porady na Państwa Uniwersytecie Trzeciego Wieku, prosimy o kontakt mailowy: **biuro@dlakonsumenta.pl** lub telefoniczny: **796 800 123**.

Dlakonsumenta.pl

Akademia Liderów 60+

2018–2019 – PODSUMOWANIE

z koordynatorką projektu **Krystyną Lewkowicz** rozmawia **Florian Kott**

Dobiega końca 3.letni projekt Akademia Seniorów 60+. Czy jest Pani usatysfakcjonowana jego rezultatami?

Mogę powiedzieć bez fałszywej skromności, że Akademia Liderów 60+ to jedna z najlepszych wizytówek Ogólnopolskiego Porozumienia UTW. Zarówno pilotaż 2017 jak i projekt realizowany w latach 2018-2019 pozostawił po sobie trwałe, spektakularne wręcz wartości dodane. Moja satysfakcja to jednak nie wszystko, wyrazy uznania otrzymujemy niemal co dzień od uczestników projektu, którzy korzystają z niego w bardzo zróżnicowanych formach.

Pełną akceptację i nadzieję na kontynuację projektu wyraziło też w badaniach ankietowych 100% uczestników projektu.

No właśnie, co dała uczestnikom Akademii Liderów?

Wolontariuszom - nowe kompetencje, które procentują aktywnością na całkiem nowych polach, np. samodzielnym występowaniem w konkursach grantowych, obejmowaniem stanowisk kierowniczych w organach organizacji pozarządowych, satysfakcję z otrzymanych tytułów Ambasadora Akademii Liderów, rozwój działań wolontariackich w swoich macierzystych środowiskach lub organizacjach, nowe przyjaźnie i znajomości, udział w uroczystym podsumowaniu projektu z drobnymi nagrodami rzeczowymi.

Czternaście zrealizowanych projektów z budżetem 3000 zł każdy, bez ryzyka, bo pod czujnym okiem ekspertów gotowych w każdej sytu-

acji do pomocy, to doskonała praktyka dla osób chcących dalej się rozwijać.

Nasi Partnerzy też odnieśli korzyści, bowiem ich współpracownicy lub pozyskani wolontariusze nabyli nowe kompetencje procentujące w dalszych projektach.

Uczestnikom i odbiorcom projektu – dwa trwałe miejsca przyjazne seniorom, tj. Kluby Wolontariusza w UTW Szkoły Głównej Handlowej i w siedzibie Fundacji OP UTW w Międzyzlesiu, gdzie można skorzystać z infrastruktury biurowej, poczytać prasę, napić się kawy lub po prostu spędzić czas w gronie innych seniorów.

Z projektu korzyści odnieśli też liczni bezimienni uczestnicy poprzez przykłady dobrych praktyk, wydawnictwa, poradnictwo, imprezy edukacyjne, prezentacje multimedialne itp.

Co szczególnie cenili uczestnicy i odbiorcy projektu?

Indywidualne podejście i możliwość bezpośrednich konsultacji z ekspertami, w tym w czasie „śniadań czwartkowych”, możliwość realizacji własnych pomysłów oraz unikalne wydawnictwa będące trwałymi wartościami dodanymi projektu, jak:

- Babciu Dziadku ćwicz z nami,
- Poradnik dla opiekunów osób niesamodzielnych,
- Poradnik dla hospicjów domowych,
- Pierwsza pomoc w trudnej diagnozie choroby Alzheimera
- Dekalog Opiekuna
- Międzynarodowa karta praw osób z demencją.

Niemal bestsellerem stal się **Poradnik Wolontariusza, Dobre praktyki, Mikro projekty**, zawierający opis założeń, celów i metod realizacji, prezentację graficzną całego projektu AL 60+ oraz prezentacje multimedialne wraz z opisami 14 mikro projektów zrealizowanych w trakcie realizacji Akademii Liderów 60+.

Duże nakłady poradników – od 500 do 700 egz. pozwalają trafić z ich przesłaniem do dużej grupy odbiorców także pośrednich, tj. rodzin, sąsiadów i przypadkowych czytelników.

Czy coś szczególnie Panią zaskoczyło lub ubawiło w tym projekcie?

Zabawne było to, że jeden z mikro projektów o charakterze edukacyjnym, przeciwdziałającym przestępstwom na szkodę seniorów pt. **Dostawca pizzy**, okazał się tak inspirujący, że uczestnicy projektu zaczęli wymyślać scenariusze dalszych losów głównych bohaterów – starszej Pani Zofii i Marka, chłopca z domu dziecka, trudniącego się dostarczaniem pizzy.

Mamy już osiem gotowych scenariuszy, z których mógłby powstać serial. Ważne, że scenariusze obejmują emocjonujące historie bohaterów, zarówno pozytywne, budujące jak i negatywne, a nawet tragiczne.

Realizacja projektu dostarczyła też cennych doświadczeń i ujawniła nowe, nie przewidziane wcześniej przez autorów **ryzyka**.

Odrębna ewaluacja mikro projektu **pt. Chwila wytchnienia dla opiekuna osoby niesamodzielnej**, dostarczyła cennych wskazówek do dalszych prac nad systemowymi rozwiązaniami tego problemu.

Pokazała też, i to było zaskoczeniem, że formy realizacji, które autorzy uważali za atrakcyjne dla osoby niesamodzielnej, w rzeczywistości mogą być przez nią postrzegane jako zagrożenie i nie być akceptowane. To doświadczenie nauczyło nas zarządzania ryzykiem, tj. zmusiło do szybkiego opracowania alternatywnej formy zrealizowania tego mikro projektu.

Jak wiem projekt był bardzo intensywnie promowany.

Oprócz typowych form, jak publikacje w prasie senioralnej, wywiady, poradniki, prezentacje w czasie Warszawskich Dni Seniora, projekt przede wszystkim sam się promował poprzez swoje wyjątkowe walory.

Podkreślił je w swoim Raporcie ewaluacyjnym niezależny ekspert Pani Barbara Badowska Średniawa.

Oceniając sposób prowadzenia i strategię projektu Akademia Liderów 60+, zwróciła uwagę na **trwałość, perspektywę kontynuacji oraz bogactwo form realizacji**, z których za szczególnie nowatorskie i cenne uznała:

- indywidualne podejście do potrzeb i zróżnicowanych kwalifikacji wolontariuszy biorących udział w projekcie,
- indywidualną pracę ekspertów lub mentorów z autorami mikro projektów, co jest formą zdecydowanie bardziej efektywną niż szkolenia grupowe wg jednolitego programu dla wszystkich uczestników, reprezentujących zróżnicowany poziom przygotowania i doświadczenia,
- „śniadania czwartkowe” – łączące w sobie doradztwo, spotkanie integracyjne, indywidualną pracę nad mikro projektami, tworzenie miłej atmosfery w grupie itp.
- wydawnictwa- publikacje, o których była już mowa,
- dbałość Fundacji o szeroką promocję i reklamę projektu, co stanowi także promocję wolontariatu jako takiego i Miasta, że podejmuje i finansuje takie projekty,
- wyjazdowe seminaria zwane „Targowiskiem pomysłów”. Spotkanie w gronie wolontariuszy, ekspertów, publiczna prezentacja swoich pomysłów i możliwość wysłuchania opinii innych wolontariuszy, a w szczególności ekspertów – to bardzo efektywna forma pracy nad mikro projektami.

Pozostaje mieć nadzieję, że Miasto zechce kontynuować ten projekt, aby nie zmarnować jego niepowtarzalnych walorów jakim jest stworzenie kilkudziesięcioosobowego Korpusu Wolontariatu AL60+.

Szanowni Państwo,

W trosce o przyszłość naszej planety Fundacja "EMERYT" realizuje otwarty projekt społeczny pt. "Czas na ekologię!!!"

W ramach tego projektu już po raz drugi upowszechniamy plakat pt. EKOLOGICZNA CHOINKA 2019/2020, którego celem jest zmniejszenie liczby wycinki drzew iglastych: jodełek i świerków.

Ogólnopolskie Porozumienie UTW dołącza się akcji i do apelu. Uprzejmie prosimy o jego bezpłatną, jak najszerszą dystrybucję w formie elektronicznej, jak również wydrukowanie i wywieszenie w widocznych miejscach. Poprzez dystrybucję plakatu stają się Państwo PARTNEREM ważnego projektu społecznego. Wspólnie uczynimy więcej dobra sobie i przyszłym pokoleniom.

Pozdrawiamy

Zofia Niczke
Robert Klimkowski

Seniorzy z Fundacji "EMERYT"

Nasza strona z akcją "Czas na ekologię!":

<http://www.fundacja-emeryt.org/zielone.php>

Apel Ogólnopolskiego Porozumienia Uniwersytetów Trzeciego Wieku

Wybierz w tym roku choinkę sztuczną – trwałą, ekologiczną, piękną. Mamy nadzieję, że oczarują Was propozycje stylistów prezentowane dalej.

Jeśli koniecznie chcesz mieć choinkę żywą – udekoruj na święta drzewko rosnące w ogrodzie. Zielen w każdej postaci chroni nas przed smogiem, cieszy i leczy oczy, stanowi nieodłączną treść otaczającego nas krajobrazu.

Zanim podejmiecie decyzję pomyślcie, że drzewko na świąteczną choinkę musi rosnąć co najmniej kilka lat, a jego „kariera” w czasie świąt trwa zaledwie kilka dni. Później uschnięte i bardzo smutne ponieważ się po śmietnikach przysparzając jedynie pracy służbom porządkowym.

Finał Olimpiady Wiedzy Obywatelskiej Senior Obywatel

Warunkiem budowy społeczeństwa obywatelskiego są świadomi swoich praw obywatele.

Wiedza w tym zakresie była od początku funkcjonowania Obywatelskiego Parlamentu Seniorów przedmiotem troski i różnych form szkolenia.

Olimpiadę Wiedzy Obywatelskiej Senior Obywatel rozpoczęła realizować już w 2017 i 2018 roku Pomorska Delegatura Obywatelskiego Parlamentu Seniorów. Inicjatywa zyskała naśladowców w innych regionach Polski.

Dobiegają końca eliminacje Olimpiady Senior Obywatel w województwach: pomorskim, kujawsko-pomorskim, mazowieckim i świętokrzyskim.

Finałowe testy oraz uroczyste podsumowanie rozgrywek realizowanych w 2019 roku odbędzie się w Warszawie, 10 grudnia 2019 r. w Sali kolumnowej Szkoły Głównej Handlowej przy Al. Niepodległości 162.

Dla najlepszych przewidziane są dyplomy i drobne nagrody rzeczowe.

Całość uświetni gość specjalny z niespodzianką.

Do zobaczenia w Warszawie

Krystyna Lewkowicz

Uroczyste wmurowanie kamienia węgielnego pod inwestycję Grupy ORPEA Polska „Rehabilitacja MIĘDZYLEŚIE”

W Warszawie, przy ul. Mrówczej 124, powstaje Rehabilitacja MIĘDZYLEŚIE - kolejny projekt ORPEA Polska w stolicy i jednocześnie pierwszy pod marką CLINEA, która jest dedykowana dla obiektów rehabilitacyjnych. W środę 20 listopada uroczyste wmurowano kamień węgielny pod inwestycję.

Dwa budynki o łącznej powierzchni użytkowej ponad 7 tys. m kw. zostaną przeznaczone na usługi rehabilitacyjne i pokoje pacjentów – łącznie 168 łóżek. Głównym wykonawcą jest firma Mostostal Warszawa.

- Rehabilitacja MIĘDZYLEŚIE to pierwsza taka inwestycja Grupy ORPEA w Polsce. Obiekt będzie posiadał basen terapeutyczny, kriokomórę, sale do kinezyterapii, kuchnię oraz pozostałą pełną infrastrukturę, która zapewni najlepszy proces rekonwalescencji pacjentom, wymagającym profesjonalnej opieki po zawałach, udarach czy urazach komunikacyjnych.

Jak w naszych wszystkich obiektach, również tutaj zastosujemy rozwiązania o podwyższonym standardzie, wzorując się na wiedzy i doświadczeniu Grupy w tym zakresie – mówi Beata Leszczyńska, Prezes Zarządu ORPEA Polska.

To kolejna - po Domu opieki Rezydencji DĄBRÓWKA na warszawskiej Białolecie - inwestycja Grupy ORPEA Polska w Warszawie. Strategia inwestycyjna firmy zakłada rozwój sieci usług premium w zakresie opieki długoterminowej i rehabilitacji w największych polskich miastach.

Więcej informacji:

Magda Michalska
Dyrektor ds. komunikacji, marketingu i PR
kom. +48 881 910 783

ŚWIĘTA BOŻEGO NARODZENIA, KONIECZNIE Z CHOINKĄ, ALE JAKĄ?

Tradycja ubierania drzewka świątecznego rozkwitła w naszym kraju dopiero w XIX wieku, a mieszkańcy niektórych regionów Polski zaczęli przynosić do domów choinki bożonarodzeniowe dopiero po II wojnie światowej.

Mimo tej stosunkowo krótkiej tradycji iglaste drzewko z ozdobami stało się nieodzownym elementem świąt. Tak jak kolędy, tradycyjne potrawy czy święty Mikołaj, choinka na święta to jeden z najbardziej charakterystycznych symboli Bożego Narodzenia - święta, które dla wielu osób jest najważniejszym w roku.

Czasem jako okazałe drzewko, przyniesione w Wigilię z lasu i ozdobione przez dzieci własnoręcznie przygotowanymi ozdobami z papieru, słomy, plasteliny, piórek, prawdziwych jabłuszek, świeczek, innym razem jest to mała choinka, która symbolizuje ciągłość tradycji.

Zawsze jednak stanowi element, który nadaje świętom niepowtarzalny klimat i sprawia, że życzenia składane podczas dzielenia się opłatkiem i chwile przy rodzinnym stole z bliskimi zyskują wyjątkowe znaczenie.

Skąd wzięła się świąteczna choinka

Jak powstał zwyczaj przynoszenia jej na Boże Narodzenie do domu i przybierania w ozdoby?

Tradycja przywędrowała do nas z protestanckich Niemiec, a dokładniej z Alzacji, na przełomie XVIII i XIX wieku. Propagowali ją żołnierze na terenach zaboru pruskiego. Początkowo zwyczaj zdobienia iglastego drzewka przyjęła arystokracja. W wiejskich chatach częściej można było spotkać ozdobioną gałąź świerkową lub jodłową, którą zawieszano pod sufitem. Kościół początkowo sprzeciwiał się zwyczajowi dekorowania choinki, bowiem przynoszenie zielonego drzewka do domu to rytuał zakorzeniony w wierzeniach pogańskich. W nich drzewko iglaste jest symbolem życia, odradzania się, płodności. Jednak, jak wszyscy wiemy, z czasem choinka bożona-

rodzeniowa rozgościła się w polskich domach i dziś chyba nikt nie wyobraża sobie wigilii bez choćby małego drzewka, obwieszonego lampkami i ozdobami, które dawniej również miały swoją symbolikę.

Najpopularniejsze choinki świąteczne

Polacy uwielbiają strojenie choinek i przywiązują dużą wagę do ozdabiania świątecznego drzewka. Najokazalsze choinki stają w Nowym Jorku i Watykanie. Na rynkach miast stają okazałe choinki bożonarodzeniowe (czasem nawet kilkunastometrowe!) udekorowane tysiącami światełek, bombek i łańcuchów.

Choinki świąteczne pojawiają się także w szkołach, na uniwersytetach i w innych placówkach oraz w galeriach handlowych. Co roku odbywają się nawet konkursy na najładniejsze drzewko lub najbardziej pomysłową dekorację, w których miasta walczą o najwyższe miejsce na podium.

A jakie choinki na święta wybieramy do naszych domów i mieszkań?

Najpopularniejsze drzewka świąteczne to jodła, świerk i sosna w kilku odmianach. Różnią się ceną, wyglądem i wytrzymałością. Przed świętami są łatwo dostępne i chętnie kupowane, ale jeszcze

większym powodzeniem cieszą się ich odpowiedniki - **sztuczne choinki świąteczne, które wyglądają jak żywe.**

Jaka choinka na święta Bożego Narodzenia?

Zazwyczaj przed świętami Bożego Narodzenia pojawia się dylemat - wybrać żywą czy sztuczną choinkę?

Obie mają swoje wady i zalety, które bierzemy pod uwagę przy podejmowaniu decyzji o zakupie. Żywa choinka wymaga więcej uwagi. Trzeba co roku kupić nową, zadbać o jej odpowiednie i stabilne ustawienie w domu, regularnie sprzątać igły, a po świętach pozbyć się drzewka. Wiele osób decyduje się na nią jednak ze względu na tradycję, wyjątkowy klimat i zapach.

Sztuczne choinki świąteczne są bardzo wygodnym rozwiązaniem, dlatego polecane są szczególnie osobom starszym lub dysponującym niewielką ilością czasu - a także każdemu, kto lubi wygodne i proste rozwiązania.

Chociaż nie pachną, to mogą być używane przez wiele lat, mają stabilną podstawę i nie gubią igieł, dzięki czemu tworzą w domu świąteczną atmosferę, nie tworząc bałaganu. Nam pozostaje cieszyć oczy widokiem świątecznego drzewka. Sztuczne choinki bożonarodzeniowe są również często ustawiane w miejscach publicznych jako bardziej odporne i stabilne.

Naturalna choinka bożonarodzeniowa?

Naturalna choinka świąteczna to niewątpliwie uroczy symbol Bożego Narodzenia. Wiele osobom kojarzy się z dzieciństwem i z całym rytuałem wyruszania po drzewko i przynoszenia go do domu. Wiąże się z tym nawet przesąd - ten, kto ściął świąteczną choinkę, mógł liczyć na dobrobyt i szczęście w nadchodzącym roku.

Współcześnie jednak coraz częściej rezygnujemy z naturalnych choinek. Część osób wybiera sztuczne drzewko świąteczne ze względu na niewystarczającą ilość miejsca w domu, inni z powodów ekologicznych, jeszcze inni po prostu cenią wygodę i oszczędność czasu. Dzięki współczesnej technologii sztuczne drzewko wygląda jak żywe, ale nie traci igieł i może służyć przez wiele lat. Nie ma wątpliwości, że dla wielu z nas choinka bożonarodzeniowa w domu to nieodzowny element - warto w związku z tym zadbać, żeby nie sprawiała domownikom problemu.

Nowoczesne choinki sztuczne - prawie jak żywe

Nowoczesne choinki sztuczne doskonale imitują żywe drzewka. Są wykonane w sposób tak realistyczny i szczegółowy, że trudno odróżnić je od prawdziwych. Nie gubią igieł, są proporcjonalne i kształtne oraz bardzo stabilne. Choinka świąteczna tego typu to zakup na wiele lat, bo poza sezonem spokojnie może przeczekać na strychu lub w piwnicy. Wybór sztucznego drzewka pozwoli uniknąć sprzątania sypiących się z drzewka igieł i roznoszenia ich po całym domu.

Dodatkowo sztuczne drzewko świąteczne, co jest dużą zaletą dla osób dbających o wystrój swojego domu, pozwala bardzo dokładnie dostosować wygląd choinki do aranżacji całego wnętrza. Z wyprzedzeniem znamy jej wymiary i kształt, a symetria sprawia, że z każdej strony drzewko wygląda równie dobrze. Dodatkową zaletą jest szeroki wybór: w naszym sklepie dostępne są choinki sztuczne ośnieżone lub z szyszkami, drzewka wąskie i stożkowe. To idealny materiał dla miłośników strojenia - sztuczne choinki nie kłują, a ich idealny kształt ułatwia dekorowanie różnego typu ozdobami.

Małe czy duże drzewko świąteczne?

Zanim dokonamy zakupu, zastanówmy się, czego oczekujemy od bożonarodzeniowej ozdoby oraz jakie mamy możliwości. Niewielki metraż mieszkania może sprawić, że najlepszym wyborem będzie choinka mała lub wąska. Takie niewielkie drzewko świąteczne to również dobry pomysł dla osób, które chcą tylko symbolicznie nawiązać do tradycji i nie przepadają za dekorowaniem domu na święta. Warto pamiętać, że niewielka ozdoba to również niższe koszty (samej choinki, jak i dekoracji i lampek) oraz mniejszy problem z przechowywaniem jej poza sezonem.

Choinki świąteczne duże prezentują się ekskluzywnie i dają niezwykły efekt. Na długo zapadają w pamięć i potrafią stworzyć niepowtarzalną atmosferę, dlatego, mimo nieco wyższej ceny, mają wielu oddanych zwolenników. To dobry wybór szczególnie do domów o dużym metrażu - mała choinka w ogromnym salonie nie będzie wyglądała dobrze. Wówczas warto wykorzystać dostępną przestrzeń i postawić drzewko bożonarodzeniowe, które przez ten wyjątkowy czas w roku będzie najbardziej wyrazistym elementem wnętrza.

Duże choinki świąteczne dają również większe pole do popisu podczas ich dekorowania, co z pewnością spodoba się osobom, które lubią spędzać czas na ubieraniu drzewka w fantazyjne ozdoby.

Sztuczne choinki to idealny zakup dla tych, którzy chcą cieszyć się tradycją bożonarodzeniową bez problemu z corocznym kupowaniem drzewka i sprzątaniem igieł. Sprawdzają się jako dekoracja domu starszych lub zapracowanych osób, a także jako element świątecznego wystroju w miejscach publicznych, takich jak szkoły, urzędy czy centra handlowe. Nowoczesne choinki sztuczne mają wiele różnych kształtów, rozmiarów i odcieni, a na dodatek wyglądają jak żywe. Są odporne zarówno na ciepło (mogą stać blisko kaloryfera), jak i warunki atmosferyczne (można trzymać je na zewnątrz). Ponadto sztuczne choinki bożonarodzeniowe dobrze znoszą przechowywanie, dzięki czemu służą przez więcej niż jeden sezon.

Styliści i dekoratorzy wewnątrz prześcigają się w pomysłach na dekoracje choinek. Kanwą dla świątecznej choinki stają się czasem przedmioty domowego użytku, lampy, wieszaki, żyrandole itp.

Modowym hitem stała się w ubiegłym roku choinka biała stylizowana na pannę młodą lub choinka „anioł” cała w puchu i ozdobach z piór.

Rozwiązanie salomonowe

Tradycjonałiści nie uznający kompromisów i atrap, mogą połączyć wszystkie zalety prawdziwej, żywej, pachnącej żywicą choinki z zaleceniami ekologów, ochroną drzewostanu, wygodą oraz oszczędnością kosztów.

Jeśli macie ogródek, działkę, czy chociażby większy taras, zasadźcie raz sadzonkę choinki w ziemi lub dużej doniczce, najlepiej kupioną w szkółce dorodny świerk, dbajcie o niego, podlewajcie itd., a raz w roku udekorujcie go najpiękniej jak umiecie.

Choinka cieszyć będzie swoim widokiem za oknem, a radość będą mieli także sąsiedzi i przechodnie, jeśli zaś zima dopisze obok choinki dzieci ulepią bałwanka.

Zastanawiałaś się kiedyś, dlaczego dla jednych szklanka jest do połowy pełna, a dla drugih pusta?

Wpływ na to, jak postrzegamy świat, ma nasz wrodzony, indywidualny charakter, ale też wychowanie i zebrane w ciągu życia doświadczenie. Nie bez znaczenia jest krąg kulturowy, w którym żyjemy. Czy oznacza to, że jeżeli jesteś pesymistką będziesz nią do końca życia? To zależy od Ciebie, czy wskrzesisz w sobie optymizm i rozwiniesz go tak, że stanie się Twoją dominującą, stałą cechą. Warto podjąć ten wysiłek – zaraz dowiesz się dlaczego.

Czy zauważyłaś, że mieszkańcy Wielkiej Brytanii, czy Stanów Zjednoczonych na pytanie: „Jak się masz?” zawsze odpowiadają „Dobrze, dziękuję”? Jest to formułka wypowiedziana niezależnie od tego, jaki jest faktyczny stan rzeczy. Można uznać ją za płytką i zbywającą, ale kryje się pod tym głębszy sens polegający na tym, że nie skupiamy się na negatywnych rzeczach i nie obarczamy nimi innych.

W naszym kraju, po pytaniu „Jak się masz?” następuje często szczegółowa informacja o problemach, trudnościach i niepowodzeniach. Chcemy w ten sposób wzbudzić zainteresowanie osoby, z którą rozmawiamy, mieć z nią temat do rozmowy. O negatywnych rzeczach mówimy chętniej i swobodniej. Mamy obawy, że mówienie o tym co dobre, co nam się udało potraktowane będzie jako chwalenie się, dlatego z trudem przyjmujemy komplementy i mamy tendencję do pomniejszania swoich zasług. Zastanów się ile razy na słowa „jaka piękna bluzka” odpowiedziałaś „stara jak świat”? Boimy się, że mówiąc o swoich sukcesach wzbudzimy zazdrość innych, że będą nam źle życzyć. Może przypisujemy im swoje własne cechy?

Słowa mają ogromną moc, nic więc dziwnego, że skoro od małego słyszymy przekazy typu „nie ciesz się za bardzo”, „nie zapieszaj”, „nie wychodź przed szereg” w dorosłym życiu podchodzimy z rezerwą do wszystkiego, mamy poczucie, że szczęście jest od nas niezależne i dane nam tylko na chwilę. Jakie to ma konsekwencje?

Wróćmy do szklanki wody. Ta sama szklanka, ta sama ilość wody. Jedni widzą ją pod połowy pełną – drudzy do połowy pustą. Dlaczego ta sama sytuacja postrzegana jest w diametralnie różny sposób? Optymista skupia się na tym co ma, pesymista na tym, czego nie ma. Co się z tym wiąże:

- Optymista myśli pozytywnie o teraźniejszości – ma aż pół szklanki wody. Pesymista myśli negatywnie – ma tylko pół zawartości.
- Optymista cieszy się z tego co ma – nawet, gdy jest to niewiele. Pesymista jest wiecznie niezadowolony – nawet, gdy ma wszystko.
- Optymista ma poczucie własnej siły sprawczej – bierze sprawy w swoje ręce. Pesymista czeka na zrządzenie losu lub przekazuje inicjatywę innym – zakładając, że sam sobie nie poradzi.
- Optymista trudności traktuje jako wyzwania, pokonuje je i uparcie dąży do celu. Pesymista delektuje się trudnościami, znajduje w nich potwierdzenie swoich przewidywań, łatwo zniechęca się i poddaje (w końcu ma pretekst).
- Optymista z nadzieją patrzy w przyszłość. Pesymista czeka na najgorsze.
- Optymista wspiera innych, bo wie, że oni też mogą być dla niego wsparciem. Pesymista nie dość, że nie pomaga, to jeszcze sam oczekuje pomocy.
- Optymista cieszy się sukcesami innych, czerpie z nich inspirację. Pesymista zazdrości innym, frustruje się.

Każdy z nas chciałby być optymistą, jednak jeśli całe życie cechował Cię pesymizm nie łatwo będzie to zmienić. Jak to zrobić? Zaczniij od małych kroków i... od szklanki wody. Posłużyć ona może prostemu ćwiczeniu, które zrobimy teraz razem.

Napełnij szklankę do połowy wodą i pomyśl o tym co teraz masz? Pół szklanki czystej, świeżej wody. Co możesz z nią zrobić teraz? Wypić. Co dzięki temu osiągniesz? Ugasisz pragnienie, będziesz czuć się dobrze. Co zrobisz, gdy woda się rozleje? Wytrzesz, następnym razem będziesz uważniejsza. Co zrobisz z pustą szklanką? Napełnisz ją znowu, albo wykorzystasz w inny sposób.

Gdy jasno i realnie określisz swój cel, zaplanujesz działania dzieląc je na etapy, przygotujesz się na przeciwności losu, przy pozytywnym nastawieniu okaże się, że góry możesz przenosić, albo... napełnić szklankami cały basen wodą. Chcieć to móc, więc do dzieła! Ćwicz pozytywne nastawienie codziennie, w każdej sytuacji. Na pewno Ci się uda!

DRODZY SŁUCHACZE UTW SGH, SZANOWNI WYKŁADOWCY, PRACOWNICY SGH

Niech magiczna moc wigilijnego wieczoru przyniesie Państwu spokój i radość, Niech wypełnia ciepłem wszystkie mroźne dni, A blask gwiazd przypomina, Że czasem wystarczy tylko wypowiedzieć życzenie, Niech każda chwila świąt Bożego Narodzenia żyje własnym pięknem, a Nowy Rok obdaruje Was pomyślnością i szczęściem.

Najpiękniejszych świąt Bożego Narodzenia, odpoczynku w rodzinnym gronie oraz pasma sukcesów i spełnienia najskrytszych marzeń w nadchodzącym Nowym Roku 2020

*życzy Krystyna Lewkowicz
i Zarząd UTW SGH*

"Wiersz staroświecki"

Pomódlmy się w Noc Betlejemską,
W Noc Szczęśliwego Rozwiązania,
By wszystko się nam rozplątało,
Węzły, konflikty, powikłania.
Oby się wszystkie trudne sprawy
Porozkręcały jak supelki,
Własne ambicje i urazy
Zaczęły śmieszyć jak kukielki.
Oby w nas paskudne jędze
Pozamieniały się w owieczki,
A w oczach mądre łzy stanęły
Jak na choince barwnej świeczki.
Niech anioł podrze każdy dramat
Aż do rozdziału ostatniego,
I niech nastraszy każdy smutek,
Tak jak goryla niemądrego.
Aby wątpiący się rozplakał
Na cud czekając w swej kolejce,
A Matka Boska - cichych, ufnych -
Na zawsze wzięła w swoje ręce.

"Jest taki dzień"

Jest taki dzień bardzo ciepły, choć grudniowy;
dzień, zwykły dzień, w którym gasną wszelkie spory.
Jest taki dzień, w którym radość wita wszystkich.
Dzień, który już każdy z nas zna od kołyski..
Niebo ziemi, niebu ziemia,
wszyscy wszystkim ślą życzenia.
Drzewa ptakom, ptaki drzewom.
W wiewie wiatru płatkom śniegu.
Jest taki dzień, tylko jeden raz do roku;
Dzień, zwykły dzień, który liczy się od zmroku.
Jest taki dzień, gdy jesteśmy wszyscy razem.
Dzień, piękny dzień, dziś nam rok go składa w darze.
Niebo ziemi, niebu ziemia,
wszyscy wszystkim ślą życzenia.
A gdy wszyscy usną wreszcie
moc igliwia zapach niesie.

Seweryn Krajewski

Ks. Jan Twardowski

*Szczęścia
w Nowym Roku
2020!*